

[Ebba Strange]

o.k., så lader vi de unge sejle. Det er det korte af det lange.

Når fru Pia Kjærsgaard spørger, hvor vi vil skaffe pengene fra, vil jeg sige, at det faktisk fremgår af forslaget, at de skal skaffes over Arbejdsgivernes Elevrefusion. Og når fru Pia Kjærsgaard siger, at vi er bedøvende lige glade med, om der er brug for lærlinge, må vi sige: ja, på en eller anden måde er vi det, fordi vi føler os forpligtede af de unges ret til en uddannelse, for det har vi lovet dem herindefra for 5 år siden. Alle mulige andre uddannelser tilrettelægger dette hus og sørger for, at de kan fuldføres, men lige præcis når det gælder de praktiske erhvervsuddannelser, overlader vi mere end halvdelen af uddannelsen til det private erhvervsliv og siger: hvis I synes, I har brug for at gøre de unges uddannelse færdig, så kan I gøre det. Hvis I synes, at I ikke har brug for det, kan I lade være. Det synes vi er dårlig uddannelsesplanlægning. Vi er ikke bedøvende lige glade med, om de unge får en uddannelse; vi er mere optaget af dette end af, om virksomhederne har brug for lærlingene.

Hr. Nørgaard-Sørensen sagde, at forslaget ligner det forslag, socialdemokratiet har fremsat, og jeg vil da give hr. Nørgaard-Sørensen ret i, at en del af EFG-problemerne hidrører fra strukturproblemer, og jeg mindes da også, at socialdemokratiet var det parti, der tog positivt imod SFs forslag om en EFG-uddannelse på landbrugsområdet som en del af jordbrugsuddannelserne.

Men strukturproblemerne er jo ikke det hele. Vi må på en eller anden måde afgøre, om vi vil have disse HKere uddannet eller ej. Det er ikke kun et spørgsmål om nye 2.-delsuddannelser, det er også et spørgsmål om 2.-delsuddannelser til opfølgning af de basisuddannelser, som allerede har fundet sted.

Både repræsentanterne for venstre og for de konservative sagde, at regeringen politisk har udvirket, at nogle af problemerne er løst, men ikke på denne bombastiske måde. Jeg indrømmer, at måden er bombastisk, men vi anser også problemet for at være så alvorligt, at vi, indtil vi har set andre og bedre løsninger, vil være overbeviste om, at den bombastiske løsning er den eneste fremkommelige. Både den foregående og denne regering har sagt, vi skal løse dette problem ad frivillighedsvej, men problemet er ikke løst, og det er et gammelt problem.

Så er der spørgsmålet om lønnen til EFG-elevernes basisår, og den har vi selvfølgelig ikke råd til. Nej, det har vi så ikke, og dermed er det afvist. Jeg vil gerne spørge undervisningsministeren, hvad han egentlig har tænkt sig at gøre til august 1985, for så bortfalder den midlertidige støtte til EFG-elevernes basisår, som blev indført i den forrige regerings periode, fordi vi ikke kunne fortsætte basisårslønnen efter 1977 – idet det borgerlige folketingsflertal var imod. Det tror jeg ikke bare jeg, men også en lang række EFG-elever er meget interesserede i at få at vide.

Retfærdighed og lighed er jo noget, man kan diskutere og diskutere indholdet af. Jeg ved godt, at hvis elever i basisåret på EFG får løn, vil de være bedre stillet end f.eks. gymnasieelever, og det kan synes uretfærdigt, men jeg tror, det er vigtigt, når vi diskuterer disse spørgsmål, at se, hvem man med rimelighed kan sammenligne basiseleverne på EFG med.

Mit indtryk er, at vi med EFG-uddannelsen har fået en uddannelse, som har tiltrukket grupper, der ellers ikke ville have fået nogen uddannelse: de unge kvinder, unge fra ikke-læsevante hjem og unge uden stor uddannelsestradition i deres familie. Præcis disse grupper er meget fristet til at gå ud og prøve at få et job som ufaglærte arbejdere, hvis alternativet er, at de ikke får løn for den uddannelse, de starter på. En læreplads – o.k., de af dem, der kan, prøver at gå den vej, men det er stadig væk i 1985 lettere at få en læreplads, hvis man kender nogen, der kender nogen, der vil tage én i lære. Men fordi vi har at gøre med en gruppe, som jeg er bange for og som jeg mener vi har belæg for ellers vil komme til at høre til restgruppen, mener vi altså, at det er en retfærdighedshandling, som øger ligheden fremfor at øge uligheden, at give dem en løn, de kan leve af, mens de går på basisåret.

Til trods for afvisningen håber jeg i hvert fald, at vi kan få lejlighed til at drøfte disse problemer i uddannelsesudvalget.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Fru Ebba Strange har korrekt påvist, hvordan problemet er specielt stort inden for HK-området, og hvordan mange unge piger